

VENDIM
Nr. 75, datë 16.12.2016

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 1.11.2016, mori në shqyrtim, mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 62 Akti, që i përket:

KËRKUESE: Lavdiye Kasa

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Bajram Shehu, Safet Kasa, Resmije Kasa, Donika Kasa, Blerim Kasa, Elsa Kasa, Elisabeta Kasa, Indrit Kasa

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr. 438, datë 10.7.2014, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë. Dërgimi i çështjes për rigjykim në Gjykatën e Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 43, 131/f dhe 134/1 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; nenet 6/1 dhe 8 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; nenet 2, 25, 27 dhe 30, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatoren e çështjes Vitore Tusha, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuases e të subjekteve të interesuara, Safet Kasa e Resmije Kasa, që kërquan pranimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuësja ka qenë palë ndërgjyqëse në procesin gjyqësor të zhvilluar në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Elbasan me objekt: “Konstatimin e pavlefshmërisë absolute të kontratës së shitblerjes nr. 6430/1223, datë 27.9.1999”. Nga rrethanat e çështjes rezulton se kontrata e shitjes së 9800 m² tokë bujqësore truall kundrejt çmimit 1000000 lekë është lidhur midis Safet Kasës (babai i kërkuases) dhe Donika Kasës (motra e kërkuases), me cilësinë e shitësit, dhe B.Sh., me cilësinë e blerësit. Kërkuësja, me pretendimin se në kohën kur është nënshkruar kontrata e shitblerjes ajo ka qenë pjesëtare e familjes bujqësore dhe nuk ka shprehur vullnetin për tjetërsimin e pjesës së saj të pronësisë, i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, e cila, me vendimin nr. 555, datë 7.4.2004, ka vendosur pranimin e padisë, duke i kthyer palët në gjendjen e mëparshme.

2. Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr. 41, datë 10.2.2005, ka vendosur prishjen e vendimit të mësipërm dhe dërgimin e çështjes për rigjykim me tjetër trup gjykues.

3. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan, pas rigjykimit të çështjes, me vendimin nr. 1146, datë 28.6.2005, ka vendosur: “Rrëzimin e kërkesëpadisë së paditëses Lavdiye Kasa ndaj të paditurve B.Sh., S.K., R.K., D.K., B.K., E.K., E.K. e I.K. me objekt “Konstatimin e pavlefshëm të kontratës së shitblerjes nr. 6430/1223, datë 27.9.1999”.

4. Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr.285, datë 5.6.2006, ka vendosur: “Lënien në fuqi të vendimit nr. 1146, datë 28.6.2005, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan”.

5. Gjykata e Lartë, me vendimin nr. 113, datë 19.2.2008, ka vendosur: “Lënien në fuqi të vendimit nr. 285, datë 5.6.2006, të Gjykatës së Apelit Durrës”.

6. Kërkuesja, duke pretenduar falsifikimin e certifikatës së gjendjes familjare të datës 1.8.1991, ka paraqitur në Prokurorinë e Rrethit Gjyqësor Elbasan një kallëzim penal, në lidhje me të cilin prokuroria, me vendimin nr. 686, datë 28.10.2010, ka vendosur pushimin e hetimeve, pasi “*vepra penale e përdorimit të akteve të gjendjes civile të falsifikuara, parashikuar nga neni 191, paragrafi i parë i Kodit Penal, është parashikuar*”.

7. Në vitin 2011 kërkuesja i është drejtuar Gjykatës së Lartë me kërkesë për rishikimin e vendimeve gjyqësore të mësipërme. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2014-2123, datë 10.7.2014, ka vendosur rrëzimin e kërkesës për rishikim.

8. Po ashtu, kërkuesja i është drejtuar edhe Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan me kërkesëpadi me objekt: “*Goditjen për falsitet të certifikatave të përdorura në zyrën noteriale për hartimin e kontratës së shitblerjes...*”. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan, me vendimin nr. 493, datë 10.5.2012, ka vendosur pranimin e kërkesës dhe konstatimin si të pavërtetë të certifikatës së përbërjes familjare nr. 22/30, datë 1.8.1991, lëshuar në emër të kryefamiljarit Safet Kasa nga zyra e gjendjes civile Belsh për shkak të mospasqyrimit të emrit të Lavdije Kasës (Kurti).

II

9. **Kërkuesja** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese në datën 16.6.2016 për shfuqizimin e vendimit të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, që ka vendosur rrëzimin e kërkesës për rishikim, duke parashtruar në mënyrë të përmbledhur si vijon:

9.1 Provat e reja të paraqitura në Gjykatën e Lartë janë akte të lëshuara nga organe kompetente, si Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Elbasan dhe Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan. Edhe pse vendimet e prokurorisë, të gjykatës, si dhe shkresat përkatëse kanë qenë të depozituara në Gjykatën e Lartë kur u vendos rrëzimi i kërkesës për rishikimin e vendimit, ato nuk përmenden të plota në vendimin gjyqësor. Konkreisht, me shkresën nr. L-62, datë 27.6.2012 është dërguar në Gjykatën e Lartë kopja e vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 493, datë 10.5.2012, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, që ka konstatuar si të pavërtetë përmbajtjen e certifikatës së përbërjes familjare nr. 22/30, datë 1.8.1991, për shkak të mospasqyrimit në të të emrit të Lavdije Kasës.

9.2 Përfitimi i tokës sipas ligjit nr. 7501, datë 17.7.1991, “Për tokën”, vërteton se kërkuesja ka qenë anëtare e familjes bujqësore dhe e regjistruar në fshatin Seferan kur është ndarë toka. Edhe sipas vërtetimit të zyrës së gjendjes civile të Bashkisë Belsh, të datës 6.1.2010, provohet se gjendja civile e kërkueses është transferuar në Karbunarë të Lushnjës pas martesës.

10. **Subjekti i interesuar Resmie Kasa** (nëna e kërkueses) ka parashtruar me shkrim se edhe pse i ka nënshkruar disa dokumente, ajo nuk ka pasur dijeni për përmbajtjen e tyre. Sipas saj, kërkuesja ka të drejtë të kërkojë rishikimin e vendimit të Gjykatës së Lartë, pasi ajo e ka përfituar tokën në bazë të ligjit nr.7501, datë 19.7.1991 “Për tokën”, si dhe të VKM-së nr. 255, datë 2.8.1991, ku përcaktohej se toka ndahej për frymë për të gjithë ata që nga data 1.8.1991 figuronin të regjistruar në gjendjen civile të asaj ish-kooperative ku banonin dhe ku ndahej toka.

11. **Subjekti i interesuar Safet Kasa** (babai i kërkueses) në mënyrë të përmbledhur argumenton se:

11.1 Gjatë hetimeve të prokurorisë dhe shqyrtimit të çështjes nga gjykata u vërtetua bindshëm se certifikata e gjendjes së përbërjes familjare nr. 22/30 e datës 1.8.1991, e përdorur në kontratën noteriale të shitblerjes së tokës nr. 6430 prot., nr. 1223 kol., datë 27.9.1999, ka qenë e falsifikuar, fakt i cili pranohet nga vetë nëpunësja e gjendjes civile, megjithatë nuk u pranua asnjëherë si provë në

gjykim.

11.2 Shitja e tokës bujqësore kundrejt çmimit prej 1000000 lekësh është bërë bazuar në dokumentacionin e përgatitur nga Bajram Shehu, pas marrëveshjes verbale me të dhe pa pasur dijeni paraprakisht për falsifikimin e certifikatës të përbërjes familjare.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuësës

12. Gjykata vlerëson se kërkuësja legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të rregullimit kushtetues të neneve 131/f dhe 134/1 të Kushtetutës, dhe *ratione temporis*, pasi pretendimet e saj janë paraqitur brenda afatit ligjor dyvjeçar të parashikuar nga neni 30/2 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

13. Në lidhje me legjitimitimin *ratione materiae*, Gjykata rithekson se bazuar në nenin 131/f të Kushtetutës ajo vendos për gjykimin përfundimtar të ankesave të individit për shkeljen e së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi ai të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e kësaj të drejte. Gjykata ka theksuar se juridiksioni kushtetues për shkeljen e së drejtës themelore për një proces të rregullt bëhet i mundur kur kërkuësi shteron mjetet e ankimit pranë gjykatave të sistemit gjyqësor, çka nënkupton se kërkuësi duhet t’i shfrytëzojë, në shkallët e sistemit gjyqësor, të gjitha mjetet e lejueshme dhe mundësitë procedurale për vendosjen në vend të së drejtës të pretenduar. Mjetet ligjore konsiderohen të shteruara kur, në varësi të rrethanave të çështjes, rregullat procedurale nuk parashikojnë mjete të tjera ankimi (*shih vendimet nr. 17, datë 18.7.2005; nr. 1, datë 25.1.2010; nr. 17, datë 16.5.2011; nr. 17, datë 24.3.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Gjykata ka vlerësuar se në rastet kur kundërshtohet procesi i rishikimit i zhvilluar në Gjykatën e Lartë, për vetë specifikën e këtij lloji gjykimi, duke qenë se rishikimi është mjet i jashtëzakonshëm dhe vendimi i Gjykatës së Lartë është përfundimtar, kërkuësi nuk ka mjet tjetër për të goditur vendimin që ka pranuar kërkesën për rishikim dhe ka vendosur prishjen e vendimeve gjyqësore të formës së prerë (*shih vendimet nr. 17, datë 18.7.2005; nr. 5, datë 26.1.2007; nr. 6, datë 16.2.2007; nr. 38, datë 5.7.2012; nr. 17, datë 24.3.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se në çështjen në shqyrtim kërkuësja legjitimohet për vënien në lëvizje të juridiksionit kushtetues, në kuptim të nenit 131/f të Kushtetutës.

B. Për pretendimin e cenimit të standardit të arsyetimit të vendimit dhe të së drejtës për akses në Gjykatën e Lartë

16. Kërkuësja ka pretenduar se ndonëse në datën 27.6.2012 ka depozituar në Gjykatën e Lartë kopjen e vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 493, datë 10.5.2012, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, që ka konstatuar si të pavërtetë përmbajtjen e certifikatës së përbërjes familjare nr. 22/30, datë 1.8.1991, Kolegji Civil nuk e ka analizuar këtë provë të re dhe ka vendosur rrëzimin e kërkesës për rishikimin e vendimeve gjyqësore që kanë pasur për objekt konstatimin e pavlefshmërisë së kontratës së shitblerjes.

17. Gjykata bazuar në parimin *jura novit curia*, ka theksuar se ajo mund të vlerësojë vetë nëse pretendimet e ngritura në kërkesë bien në fushën e veprimit të një dispozite të caktuar që nuk është parashtruar para saj dhe se ajo nuk e konsideron veten të detyruar nga cilësimi që u është bërë fakteve të çështjes nga kërkuësi (*shih vendimin nr. 27, datë 9.5.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, pavarësisht nga fakti se kërkuësja nuk ka evidentuar konkretisht standardin e cenuar, Gjykata vlerëson se pretendimi i saj se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë (dhomë këshillimi) ka vendosur rrëzimin e kërkesës për rishikim pa u bazuar në të gjitha provat e depozituara, duhet të trajtohet në këndvështrim të respektimit të standardit të arsyetimit të vendimit dhe të së drejtës së aksesit në gjykatë.

18. Kërkesa për rishikim përfaqëson një formë të veçantë ankimi, një mjet të jashtëzakonshëm,

me anë të të cilit kërkohet rishikimi i një vendimi të formës së prerë të gjykatës. Nëpërmjet këtij mjeti ankimi mund të hapet një gjykim i mbyllur në mënyrë përfundimtare nga gjykata. Kërkesa për rishikim ushtrohet për shkaqe që qëndrojnë jashtë procesit të themelit, që do të thotë për fakte, prova, rrethana ose ngjarje për të cilat pala nuk kishte dijeni, nuk ishin vërtetuar gjatë procesit gjyqësor dhe që kanë ndikuar në dhënien e vendimit në fjalë. Duke qenë një mjet i jashtëzakonshëm, pasi ka për objekt një vendim të formës së prerë, me autoritetin e gjësë së gjykuar, pala e interesuar mund të kërkojë rishikimin e një vendimi gjyqësor vetëm për një numër të kufizuar shkaqesh, të parashikuara shprehimisht nga dispozitat procedurale përkatëse (*shih vendimin nr. 36, datë 26.7.2011, të Gjykatës Kushtetuese*). Duke marrë parasysh natyrën e shqyrtimit të çështjes në rastet e rishikimit, ajo ka të bëjë jo vetëm me konstatimin e fakteve, por edhe me vlerësimin e tyre nga Gjykata e Lartë (*shih vendimin nr. 18, datë 23.4.2013, të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Në lidhje me arsyetimin e vendimeve gjyqësore, në jurisprudencën kushtetuese mbizotëron qëndrimi se e drejta për një proces të rregullt ligjor, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142/1 të Kushtetutës, përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve se ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Përveç kësaj, duke dhënë një vendim të arsyetuar, mund të realizohet edhe vëzhgimi publik i administrimit të drejtësisë (*shih vendimet nr. 25, datë 10.6.2011; nr. 8, datë 28.2.2012; nr. 3, datë 19.2.2013; nr. 3, datë 23.1.2014, të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Vendimet gjyqësore që japin gjykatat e të gjitha niveleve në përfundim të gjykimit përbëjnë aktin procedural kryesor të të gjithë procesit gjyqësor. Ato përmbledhin dhe finalizojnë përfundimisht qëndrimet që mban gjykata lidhur me çështjen në gjykim (*shih vendimet nr. 23, datë 4.11.2008; nr. 7, datë 9.3.2009; nr. 8, datë 16.3.2011, të Gjykatës Kushtetuese*). Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar domosdoshmërinë e arsyetimit të vendimeve gjyqësore si një garanci për procesin ligjor. Vendimi duhet të mbështetet vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor dhe duhet të përmbajë bazën ligjore mbi të cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave dhe mënyrën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Vendimi gjyqësor në çdo rast duhet të jetë logjik, i rregullt në formë dhe i qartë në përmbajtje. Në tërësinë e tij ai duhet konsideruar si një unitet, në të cilin pjesët përbërëse janë të lidhura ngushtësisht mes tyre. Ato duhet të jenë në shërbim dhe funksion të njëra-tjetrës. Argumentet e pjesës arsyetuese duhet të jenë të bazuara dhe të lidhura logjikisht, duke respektuar rregullat e mendimit të drejtë. Ato duhet të formojnë një përmbajtje koherente brenda vendimit, i cili përjashton çdo kundërthënie, kontradiksion të hapur ose të fshehtë. Këto argumente duhet të jenë, gjithashtu, të mjaftueshme për të mbështetur dhe pranuar pjesën urdhëruese (*shih vendimet nr. 11, datë 2.4.2008; nr. 7, datë 9.3.2009; nr. 38, datë 30.12.2010; nr. 20, datë 13.4.2012, të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Zbatimi i këtij parimi është vlerësuar nga Gjykata rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin për arsyetimin e vendimeve të tyre. Ajo ka verifikuar nëse vendimi i kundërshtuar është logjik, ka kundërthënie, përmban referenca në ligjin e zbatueshëm dhe nëse respekton të gjitha elementet e sipërpërmendura. Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se detyrimi për të respektuar këtë standard ndryshon në varësi të rrethanave të çështjes konkrete dhe natyrës së vendimit, dhe se masa e arsyetimit varet nga natyra e vendimit në fjalë (*shih vendimin nr. 25, datë 10.6.2011, të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Bazuar në parashikimet e normave procedurale që përcaktojnë elementet që duhet të përmbajë një vendim gjyqësor, si dhe në veçoritë e gjykimit në Gjykatën e Lartë dhe në praktikën e saj, Gjykata çmon se në funksion të realizimit të vëzhgimit publik të administrimit të drejtësisë, si dhe të koherencës së vendimit gjyqësor, në mënyrë që përfundimi i procesit të vlerësimit të gjykatës

të jetë i mbështetur, përmbajtja e vendimit përbën premisën për përmbushjen e standardit të arsyetimit të vendimit, i cili në këtë drejtim duhet të plotësojë dhe të përmbajë kriteret e përcaktuara nga dispozitat ligjore përkatëse dhe ato të zhvilluara nga jurisprudenca kushtetuese e konsoliduar (shih vendimet nr. 3, datë 19.2.2013; nr. 36, datë 25.7.2013, të Gjykatës Kushtetuese).

23. Nga rrethanat e çështjes konkrete, Gjykata vëren se kërkesja, nëpërmjet mbrojtësit të saj, në datën 17.1.2011 ka paraqitur në Gjykatën e Lartë kërkesë për rishikimin e vendimeve gjyqësore. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë në datën 11.5.2012 ka vendosur kalimin për shqyrtim në seancë plenare të kërkesës, me arsyetimin se përmban shkaqe nga ato që parashikon neni 494 i Kodit të Procedurës Civile. Nga aktet e dosjes gjyqësore të tërhequr për të verifikuar pretendimin e kërkuarës rezulton se në të gjendet e depozituar shkresa nr. L-62 e datës 27.6.2012, me anë të së cilës mbrojtësi i kërkuarës ka depozituar në Gjykatën e Lartë vendimin nr. 493, datë 10.5.2012, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, që ka vendosur: *“Konstatimin si të pavërtetë të certifikatës së përbërjes familjare me nr. 22/30, datë 1.8.1991 lëshuar në emër të k/familjarit Safet Kasa nga zyra e gjendjes civile Belsh për shkak të mospasqyrimit të emrit të kërkuarës”*.

24. Gjykata, referuar pjesës hyrëse të vendimit objekt kundërshtimi, konstaton se si prova të reja renditen *“vendimi datë 28.10.2010, Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Elbasan, shkresa prot. 942, datë 23.12.2010 e Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor Elbasan, vendimi nr. 1146, datë 28.6.2005 i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, nr. 258, datë 6.5.2006 të Gjykatës së Apelit Durrës, nr. 113, datë 19.2.2008, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë”*. Në pjesën arsyetuese Kolegji Civil shpreh se *“...kërkesja duhet të paraqesë si provë të re një vendim gjyqësor penal të formës së prerë që vërteton falsitetin e dokumentit dhe kur kjo nuk është e mundur për shkak se çështja penale nuk mund të fillojë ose përfundojë për një nga shkaqet e treguara në nenin 290 të Kodit të Procedurës Penale, duhet të paraqesë një vendim civil, i cili vërteton falsitetin e dokumentit... kërkesja ka paraqitur si provë të re vetëm vendimin e pushimit të prokurorisë së Rrethit Gjyqësor Elbasan”*.

25. Në vështrim të fakteve të mësipërme dhe duke pasur parasysh qëllimin dhe natyrën e këtij mjeti të veçantë ankimi, Gjykata vlerëson se mospasqyrimi dhe mosanalizimi nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë i vendimit nr. 493, datë 10.5.2012, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, që ka vendosur konstatimin si të pavërtetë të certifikatës së përbërjes familjare nr. 22/30, datë 1.8.1991, i cili ka qenë i administruar në dosje në kohën e shqyrtimit të çështjes, e bën vendimmarrjen objekt kundërshtimi të vesuar në drejtim të mosrespektimit të standardit kushtetues të arsyetimit të vendimit, si dhe ngre dyshime serioze edhe për cenimin e aksesit efektiv në atë gjykim. Gjykata vlerëson se mospranimi i kërkesës për rishikim si rrjedhojë e zhvillimit të një procesi gjyqësor në cenim të garancive të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, i ka hequr përfundimisht kërkuarës mundësinë për rivendosjen e së drejtës së cenuar, që në thelbin e vet ka pasur për objekt të drejtën e pronësisë.

26. Në përfundim, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuarës për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, është i bazuar dhe duhet pranuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1 të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.
- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr. 00-2014-2123 (438), datë 10.7.2014 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.
- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Altina Xhoxhaj, Vladimir Kristo, Besnik Imeraj, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Vitore Tusha

Anëtarë kundër: Fatos Lulo

MENDIM PAKICE

1. Në çështjen me kërkuese Lavdiye Kasën, unë gjyqtari në pakicë jam kundër qëndrimit të shumicës për pranimin e kërkesës, shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të vendimit nr. 00-2014-2123 (438), datë 10.7.2014, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

2. Kërkesja ka pretenduar para Gjykatës se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka vendosur rrëzimin e kërkesës për rishikim pa u bazuar në të gjitha provat e depozituara.

3. Sipas shumicës, vendimi i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë është i vesuar në drejtim të mosrespektimit të standardit të arsytimit të vendimit, si dhe ngre dyshime serioze edhe për cenimin e aksesit efektiv në gjykatë. Këtë përfundim shumica e mbështet tek fakti i mospasqyrimin dhe mosanalizimit nga Kolegji Civil të vendimit nr. 493, datë 10.5.2012, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, duke pranuar pretendimin e kërkueses se ky vendim ka qenë i administruar në dosje në kohën e shqyrtimit të çështjes (§ 25 i vendimit).

4. Gjykata ka theksuar se kërkesa për rishikim përfaqëson një formë të veçantë ankimi, një mjet të jashtëzakonshëm, me anë të të cilit kërkohet rishikimi i një vendimi të formës së prerë të gjykatës. Nëpërmjet këtij mjeti ankimi mund të hapet një gjykim i mbyllur në mënyrë përfundimtare nga gjykata. Kërkesa për rishikim ushtrohet për shkaqe që qëndrojnë jashtë procesit të themelit, që do të thotë për fakte, prova, rrethana ose ngjarje për të cilat pala nuk kishte dijeni, nuk kishin ndodhur ose nuk ishin vërtetuar gjatë procesit gjyqësor dhe që kanë ndikuar në dhënien e vendimit në fjalë. Duke qenë një mjet i jashtëzakonshëm, pasi ka për objekt një vendim gjyqësor të formës së prerë, me autoritetin e gjësë së gjykuar, pala e interesuar mund të kërkojë rishikimin e një vendimi gjyqësor vetëm për një numër të kufizuar shkaqesh, të parashikuara shprehimisht nga dispozitat procedurale përkatëse (*shih vendimin nr. 17, datë 24.3.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

5. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2014-2123, datë 10.7.2014, ka vendosur rrëzimin e kërkesës për rishikim të kërkueses.

6. Ashtu sikundër edhe shumica eidenton, Kolegji Civil në arsytimin e vendimit të tij, si prova të reja të administruara në proces, rendit “vendimin datë 28.10.2010 të Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor Elbasan, shkresën prot. 942, datë 23.12.2010 të Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor Elbasan, vendimin nr. 1146, datë 28.6.2005, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, vendimin nr. 258, datë 6.5.2006 të Gjykatës së Apelit Durrës dhe vendimin nr. 113, datë 19.2.2008, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (§ 24 i vendimit). Ndërkohë, vendimi gjyqësor për të cilin pretendon kërkesja nuk figuron në këto prova.

7. Duke u mbështetur në këtë arsytim të Kolegjit Civil, si edhe duke shqyrtuar materialet e dosjes gjyqësore vërehet se në momentin e dorëzimit të kërkesës për rishikim kërkesja ka depozituar vetëm provat e sipërcituara, ndërsa vendimi nr. 493, datë 10.5.2012, vihet në dyshim përderisa nuk figuron ndër këto prova.

8. Në ndryshim nga sa arsyeton shumica, jam i mendimit se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka respektuar kufijtë e shqyrtimit të çështjes që i njihen atij, duke analizuar dhe vlerësuar provat e administruara në gjykim në këndvështrim të respektimit të dispozitave ligjore të zbatueshme për zgjidhjen e çështjes konkrete në shqyrtim. Pasi ka marrë në shqyrtim provat e administruara në dosjen gjyqësore, të cilat janë të pasqyruara edhe në procesverbalin e administrimit të provave,

Kolegji Civil ka arritur në përfundimin se kërkesa nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 494 të KPC-së. Gjithashtu, Kolegji Civil ka respektuar edhe standardet e arsytimit të vendimit gjyqësor të vendosura nga jurisprudenca e Gjykatës Kushtetuese.

9. Në ndryshim nga shumica, jam i mendimit se Kolegji Civil me të drejtë nuk e ka marrë në shqyrtim dhe nuk e ka analizuar vendimin nr. 493, datë 10.5.2012, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan. Ky vendim gjendej në dosjen gjyqësore edhe pse nuk ishte dorëzuar nga kërkuësja në momentin e paraqitjes së kërkesës për rishikim, por nuk figuronte në procesverbalin e administrimit të provave që mban Gjykata e Lartë. Mospasqyrimi i këtij vendimi në procesverbalin e administrimit të provave hedh dyshime mbi vendosjen e këtij të fundit në dosje. Provat të cilat gjenden në dosjen gjyqësore duhet të korrespondojnë me procesverbalin e administrimit të provave. Gjykata nuk mund të marrë në shqyrtim prova të tjera përveç atyre që gjenden në dosjen gjyqësore dhe që janë të pasqyruara në procesverbal.

10. Në rastin në shqyrtim, bazuar në standardet e mësipërme, si dhe në vendimin e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, rezulton se vlerësimi i kësaj gjykate, sipas kompetencave të saj, është përqendruar vetëm në provat e depozituara dhe të administruara në gjykatë sipas rregullave procedurale.

11. Për sa më sipër, vlerësoj se pretendimi i kërkuësës se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka vendosur rrëzimin e kërkesës për rishikim pa u bazuar në të gjitha provat e depozituara është i pabazuar, për rrjedhojë Gjykata duhej të vendoste rrëzimin e kërkesës.

Anëtar: Fatos Lulo